

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W EŁKU**

RAPORT

**„Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych
w powiecie ełckim w 2010 roku”**

I. Część diagnostyczna

Ełk marzec 2011

WSTĘP

Rozwój technologiczny i procesy restrukturyzacyjne powodują ciągłe zmiany na rynku pracy. Należy im się bacznie przyglądać i analizować, zapewniając tym samym stały dostęp społeczności lokalnej do wszystkich usług świadczonych przez urząd pracy. Struktura bezrobocia oraz jego skutki wymagają ciągłego monitoringu rynku pracy i procesów na nim zachodzących. Dzięki rozwojowi różnych sektorów gospodarki powstają nowe zawody – związane z nowoczesną technologią. Z kolei pewne zawody zanikają na skutek coraz mniejszej ich popularności i malejących potrzeb społecznych na ich wykonywanie. Aby osoby poszukujące pracy mogły spełniać wymogi rynku pracy, powinny na bieżąco śledzić zachodzące na nim zmiany.

Zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2008r. Nr 69, poz. 415 z późniejszymi zmianami) jednym z zadań należących do samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy jest opracowywanie analiz i sprawozdań rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Pełni on dwie fundamentalne funkcje: deskryptywną – opisuje rzeczywistość lokalnego rynku pracy, koncentrując się przede wszystkim na różnych aspektach jego nierównowagi oraz normatywną – pozwala na formułowanie ocen i wniosków dotyczących szkolenia bezrobotnych, poradnictwa zawodowego i służyć ma pełniejszemu dopasowaniu strumienia popytu na pracę i podaży pracy.

Celem niniejszego monitoringu jest:

- określenie kierunków zmian zachodzących w strukturze zawodowo – kwalifikacyjnej w powiecie ełckim
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych na powiat ełcki, przydatnej władzom oświatowym i dyrektorom szkół
- określenie kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniając większą efektywność organizowanych szkoleń oraz wykorzystania środków publicznych
- usprawnienie poradnictwa zawodowego, poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych
- ułatwienie wyłonienia grup bezrobotnych do objęcia programem specjalnym.

Niniejsze opracowanie składa się jedynie z części diagnostycznej. Została ona przygotowana w oparciu o raport obejmujący analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ełckim w 2010 r. sporządzony na podstawie danych zawartych w załączniku 2 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miesiąca pracy oraz oferty pracy” oraz w załączniku 3 – „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności” - do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy, wg stanu na 29 września 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2010 (Dz.U. 2010 nr 195 poz. 1295).

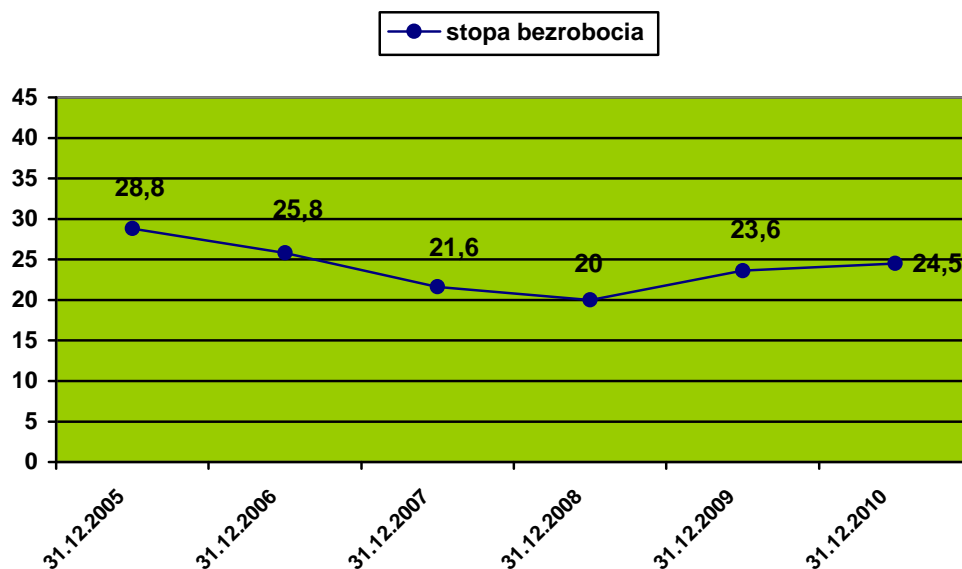
Niniejszy raport nie zawiera części prognostycznej. Z uwagi na to, że dane z badania popytu na pracę za 2010 r. będą dostępne dopiero w czerwcu 2011 r., a dane o szkołach wyższych za rok akademicki 2010/2011 będą publikowane przez GUS dopiero pod koniec kwietnia br., termin sporządzenia drugiej części raportu został przesunięty przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej na przełom sierpnia i września 2011 r.

Szczegółowe zalecenia metodyczne do opracowania niniejszego raportu wynikają z opracowanych w Departamencie Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej „Zaleceń metodycznych do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych”. Zgodnie z nimi przez zawód deficytowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie, niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, natomiast przez zawód nadwyżkowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie, niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Wyróżnia się również pojęcie zawodu zrównoważonego, przez który należy rozumieć zawód, na który występuje na danym rynku pracy takie samo zapotrzebowanie jak liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

OGÓLNE DANE DOTYCZĄCE BEZROBOCIA W POWIECIE EŁCKIM

Stopa bezrobocia w powiecie ełckim wg danych GUS na koniec grudnia 2010 roku kształtowała się na poziomie 24,5 %, w województwie warmińsko – mazurskim wynosiła 20,0 % w kraju stopa bezrobocia wynosiła 12,3 %.

Dynamika stopy bezrobocia w powiecie ełckim w ostatnich latach.



Według stanu na dzień 31.12.2010 roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ełku wynosiła 7793 osób, w tym 3857 kobiety (tj. 49,5 %) a także 429 (5,5 % ogółu) osób posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Wśród ogółu bezrobotnych 22,6 % (tj. 1765) stanowiły osoby z prawem do zasiłku. W porównaniu z analogicznym okresem 2009 roku liczba bezrobotnych wzrosła o 118 osób.

W powiecie ełckim 41,1 % ogółu bezrobotnych czyli 3201 osób stanowiły osoby zamieszkałe na wsi. Największą liczbę bezrobotnych – 4585, tj. 58,8 %, stanowili mieszkańcy Miasta Ełk. Bezrobotni z Gminy Ełk stanowili 18,3 % ogółu zarejestrowanych (1426 osób), z Gminy Prostki – 9,7 % (757 osoby) z Gminy Kalinowo – 8,7 % (684 osoby), zaś z Gminy Stare Juchy – 4,5 % (341 osób).

Na koniec grudnia 2010 r. w ewidencji urzędu zarejestrowanych było 3921 osób długotrwale bezrobotnych w tym 2176 kobiet.

Liczbę zarejestrowanych bezrobotnych ze względu na miejsce zamieszkania przedstawia poniższa tabela.

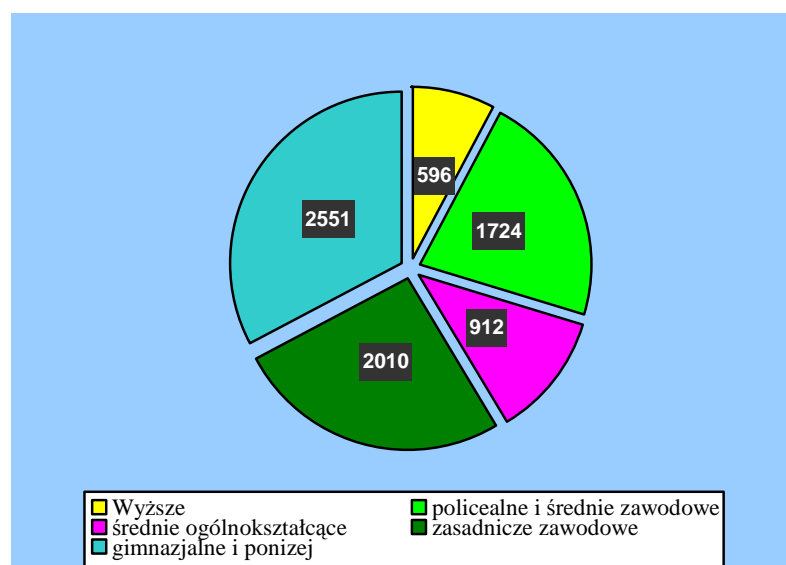
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych z podziałem na gminy

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych					
	Stan na dzień 31.12.2009 r.		Stan na dzień 31.12.2010 r.		Wzrost/spadek	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Miasto Elk	4721	2351	4585	2342	- 136	- 9
Gmina Elk	1215	582	1426	683	211	101
Gmina Kalinowo	670	323	684	326	14	3
Gmina Prostki	723	352	757	352	34	0
Gmina Stare Juchy	346	157	341	154	-5	-3
OGÓŁEM	7675	3765	7793	3857	118	92

Analiza struktury bezrobotnych wg poziomu wykształcenia wykazuje, że największy procent stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej stanowiąc 32,7 % ogółu bezrobotnych tj. 25515 osób. Mniejszy procent w strukturze osób bezrobotnych to osoby z poziomem wykształcenia: zasadniczym zawodowym 25,8 % - 2010 osób, średnim ogólnokształcącym 11,7 % - 912 osoby, policealnym i średnim zawodowym 22,1 % - 1724 osoby, najmniej z wykształceniem wyższym 7,7 % - 596 osoby. Poniższy wykres przedstawia to obrazowo.

Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według poziomu wykształcenia

(stan na koniec grudnia 2010 roku)



1. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW

Statystyka bezrobotnych według zawodów odzwierciedla dokonujące się w gospodarce przemiany, odwzorowuje aktualną strukturę zawodową na rynku pracy i jednocześnie wprowadza z pewnym wyprzedzeniem zawody charakterystyczne dla gospodarki rynkowej.

Wśród bezrobotnych z terenu powiatu ełckiego, zarejestrowanych wg stanu na koniec 2010 r. najliczniejszą grupę stanowią osoby bez zawodu. Ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 17,7 % co oznacza, iż niemal co piąta osoba zarejestrowana w ełckim urzędzie pracy nie ma zawodu. W grupie tej 56,8 % stanowią kobiety, 5,6 % absolwenci a 5 % osoby bezrobotne pozostające bez pracy powyżej 12 m-cy.

Spośród osób pozostających w ewidencji urzędu w końcu analizowanego okresu, posiadających zawód największą populację stanowili sprzedawcy – 470 osób. Wśród nich 30 % to osoby pozostające w ewidencji dłużej niż rok.

Drugą, co do wielkości populację stanowili bezrobotni z zawodem asystent ekonomiczny (zawód szkolny – technik ekonomista) – 258 osób. Struktura tej populacji przedstawia się następująco: 77,5 % stanowią kobiety, 21,7 % to bezrobotni zarejestrowani do 12 miesięcy oraz 5,8 % to absolwenci.

Równie liczną populację stanowią bezrobotni z zawodem murarz – 244 osoby. Wśród nich 21,7 % stanowiły osoby zarejestrowane od ponad 12 m-cy.

W ewidencji urzędu pozostawało także ogółem 176 osób z zawodem krawiec. Wśród nich były 54 osoby tj. 30,7 % zarejestrowane dłużej niż 12 miesięcy.

Liczną grupą zawodową są również robotnicy budowlani – 152 osoby, z tego 78,3 % to osoby zarejestrowane do 12 miesięcy, natomiast 21,7 % stanowią osoby zarejestrowane powyżej 12 m-cy.

Kolejną, co do liczebności populację stanowią osoby posiadające zawód kucharz – 126 osób. W grupie tej 29,4 % stanowią bezrobotni zarejestrowani powyżej 12 miesięcy.

Według Klasyfikacji Zawodów i Specjalności najbardziej zagregowany podział obejmuje 10 grup zawodowych tzw. grup wielkich, które zostały zilustrowane w poniższym zestawieniu.

Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani Stan na <u>31.12.2009</u>	Bezrobotni zarejestrowani Stan na <u>30.06.2010</u>	Bezrobotni zarejestrowani Stan na <u>31.12.2010</u>	Wzrost/ Spadek (4:2)	Wzrost/ Spadek (4:3)
1	2	3	4	5	6
0 Bez zawodu	1383	1354	1380	-3	26
1 Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	10	15	20	10	5
2 Specjaliści	558	523	565	7	42
3 Technicy i inny średni personel	1329	1295	1221	-108	-74
4 Pracownicy biurowi	169	165	222	53	57
5 Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	792	796	1043	251	247
6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	278	251	290	12	39
7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	2019	1805	1940	-79	135
8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	404	363	423	19	60
9 Pracownicy przy pracach prostych	733	614	689	-44	75
Razem	7675	7181	7793	118	612

Powyższa tabela wskazuje, iż biorąc pod uwagę koniec grudnia 2009 i 2010 r., widoczny jest spadek liczby osób zarejestrowanych w grupach zawodowych: 0, 3,7 i 9, wzrost natomiast odnotowano w pozostałych grupach tj.1, 2, 4, 5, 6, 8.

Tabela pokazuje również, iż nadal najliczniejszą kategorią wśród bezrobotnych jest **grupa 7 - robotników przemysłowych i rzemieślników**. W końcu grudnia 2010 r. zaliczono do niej

1940 bezrobotnych. Osoby bezrobotne wchodzące w skład tej grupy zawodowej stanowiły **24,9** % ogółu zarejestrowanych w urzędzie. Najwięcej bezrobotnych odnotowano wśród:

Lp.	Nazwa zawodu	Kod zawodu	Stan na 31.12.2009	Stan na 31.12.2010	Wzrost / spadek
1.	murarz	711202	216	244	28
2.	krawiec	753105	182	176	-6
3.	mechanik samochodów osobowych	723103	85	85	0
4.	ślusarz	722204	115	108	-7
5.	szwaczka	753303	46	44	-2
6.	piekarz	751204	84	88	4
7.	stolarz meblowy	752208	49	41	-8
8.	elektromonter (elektryk) zakładowy	741207	38	38	0

Jak wynika z powyższej tabeli największy wzrost miał miejsce w zawodzie murarz aż o 28 osób. Wzrost ten mógł być spowodowany kryzysem i przestojami w branży budowlanej, deweloperzy nie mogli sprzedać już stojących mieszkań więc nie rozpoczęli budowy kolejnych. Kolejną grupę ze znaczącym wzrostem stanowią osoby posiadające zawód krawca. Ze 176 osób zarejestrowanych w tym zawodzie 97,7 % (172 osoby) stanowią kobiety.

W kolejnych zawodach odnotowano wzrost jednak nie był on aż tak znaczący.

Duże trudności ze znalezieniem pracy mają także osoby bezrobotne zaliczane do **grupy 3 – techników i innego średniego personelu**. Zajmują one drugie miejsce pod względem liczebności. Według stanu na koniec grudnia 2010 r. zarejestrowanych było **1221 osób (15,6 % populacji)** należących do tej grupy zawodowej. Wśród nich najwięcej było:

Lp.	Nazwa zawodu	Kod zawodu	Stan na 31.12.2009	Stan na 31.12.2010	Wzrost / spadek
1.	technik ekonomista	334103	270	258	-12
2.	technik rolnik	314207	76	89	13

3.	technik budownictwa	311204	112	83	-29
4.	technik mechanik	311504	94	84	-10
5.	technik technologii żywności - przetwórstwo mięsne	314411	64	44	-20
6.	technik technologii odzieży	311924	41	40	-1
7.	księgowy (samodzielny)	331301	15	16	1
8.	pracownik administracyjny (zawód szkolny - technik administracji)	334306	37	47	10

Liczną grupą zawodową są bezrobotni z zawodem technik ekonomista (258) oraz technik rolnik (83). W zawodzie technik budownictwa odnotowano największy spadek (29 osób mniej niż w roku poprzednim).

Poważne problemy z podjęciem zatrudnienia mają również osoby zaliczone do **grupy 5 - pracowników usług osobistych i sprzedawców** - w liczbie 1043 osób stanowili 13,4 % populacji na koniec grudnia 2010 r. Wśród nich:

Lp.	Nazwa zawodu	Kod zawodu	Stan na 31.12.2009	Stan na 31.12.2010	Wzrost / spadek
1.	sprzedawca	522301	420	470	50
2.	kucharz	512001	124	126	2
3.	opiekunka dziecięca domowa	531104	11	8	-3
4.	kelner	513101	29	30	1
5.	fryzjer (zawody szkolne – fryzjer, technik usług fryzjerskich)	514101	34	54	20

W tej grupie natomiast można zauważyć znaczący wzrost liczby osób bezrobotnych w zawodzie sprzedawcy i fryzjera, oraz spadek w zawodzie opiekunka dziecięca domowa.

Duże trudności ze znalezieniem pracy mają także osoby bezrobotne zaliczane do grupy 9 – **pracownicy przy pracach prostych**. Według stanu na koniec grudnia 2010 r. zarejestrowanych było **689 osób (8,8 % populacji)** należących do tej grupy zawodowej. Wśród nich najwięcej było:

Lp.	Nazwa zawodu	Kod zawodu	Stan na 30.12.2009	Stan na 30.12.2010	Wzrost / spadek
1.	robotnik budowlany	931301	180	152	-28
2.	robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	932990	88	76	-12
3.	Sprzątaczką biurowa	911207	77	82	5
4.	robotnik placowy	961302	46	38	-8
5.	dozorca	962902	34	31	-3
6.	pomoc domowa	911101	17	22	5
7.	robotnik drogowy	931205	38	36	-2

Analizując powyższe dane można zauważyć, że wzrost liczby osób bezrobotnych nastąpił w zawodzie sprzątaczką biurowa i pomoc domowa.

Jeśli chodzi o wielkość **napływu bezrobotnych według zawodów** to w drugim półroczu 2010 r. w urzędzie zarejestrowało się 3945 bezrobotnych poprzednio pracujących, wśród których 40,4 % stanowiły kobiety (1596 kobiety). Biorąc natomiast pod uwagę cały 2010 rok, to liczba osób bezrobotnych poprzednio pracujących wynosi 5917 osób, z czego 2767 stanowią kobiety (46,7 %).

Najwięcej osób bezrobotnych rejestrujących się w drugim półroczu 2010 r. posiadało następujące zawody:

Lp.	Nazwa zawodu	Stan na 31.12.2009	Stan na 31.12.2010	Wzrost / spadek
1.	sprzedawca	420	470	50
2.	murarz	216	244	28

3.	asystent ekonomiczny	270	258	-12
4.	mechanik samochodów osobowych	85	85	0
5.	robotnik budowlany	180	152	-28
6.	robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	88	76	-12
7.	kierowca samochodu ciężarowego	74	64	-10
8.	krawiec	182	176	-6
9.	piekarz	84	88	4
10.	kucharz	124	126	2
11.	stolarz meblowy	49	41	-8
12.	technik rolnik	76	89	13
13.	technik budownictwa	112	83	-29
14.	technik mechanik	94	84	-10

Analizując bezrobotnych według grup zawodów w kontekście **pozostawania bez pracy dłużej niż 12 miesięcy** okazuje się, że grupami zawodowymi generującymi długotrwałe bezrobocie są: **grupa 7 tj. robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy- 444 osoby bezrobotne powyżej 12 miesięcy**, kolejna jest grupa 3 tj. **technicy i inny średni personel – 252 osoby pracownicy długotrwałe bezrobotne**, następnie grupa 5 – **pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – 219 osób bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy**. Wskaźnik długotrwałe bezrobotnych w wymienionych grupach oscyluje w granicach od 30 do 50%. Ilustruje to poniższe zestawienie:

Kod grupy zawodów*	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni powyżej 12 miesięcy
00	Bez zawodu	69
01	Oficerowie sił zbrojnych	0

11	Przedstawiciele władz publicznych	0
12	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	2
13	Kierownicy do spraw produkcji i usług	3
14	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	1
21	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	19
22	Specjaliści do spraw zdrowia	6
23	Specjaliści nauczania i wychowania	23
24	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	28
25	Specjaliści do spraw technologii informacyjno - komunikacyjnych	1
26	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	23
31	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	113
32	Średni personel do spraw zdrowia	39
33	Średni personel do spraw biznesu i administracji	84
34	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewne	21
35	Technicy informatycy	3
41	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	19
42	Pracownicy obsługi klienta	11
43	Pracownicy do spraw finansowo – statystycznych i ewidencji materiałowej	18
44	Pozostali pracownicy obsługi biura	3
51	Pracownicy usług osobistych	104
52	Sprzedawcy i pokrewni	154

53	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	20
54	Pracownicy usług ochrony	17
61	Rolnicy produkcji towarowej	82
62	Ogrodnicy	6
63	Leśnicy i rybacy	1
64	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0
71	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	153
72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	100
73	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	8
74	Elektrycy i elektronicy	31
75	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	186
81	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	30
82	Monterzy	40
83	Kierowcy i operatorzy pojazdów	55
91	Pomoce domowe i sprzątaczk	49
92	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie , leśnictwie i rybołówstwie	3
93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	112
94	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	9
96	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	29
RAZEM		1675

*Agregacja wg dużych grup zawodowych(kod 2 cyfrowy)

Źródłem istotnych informacji jest również analiza struktury bezrobotnych według **Polskiej Klasyfikacji Działalności**, określającej przynależność ostatniego pracodawcy osoby bezrobotnej do odpowiedniej sekcji sektora własności. Analiza wykazuje, że 50,4 % bezrobotnych poprzednio pracujących dostarczają na rynek etcki trzy sekcje:

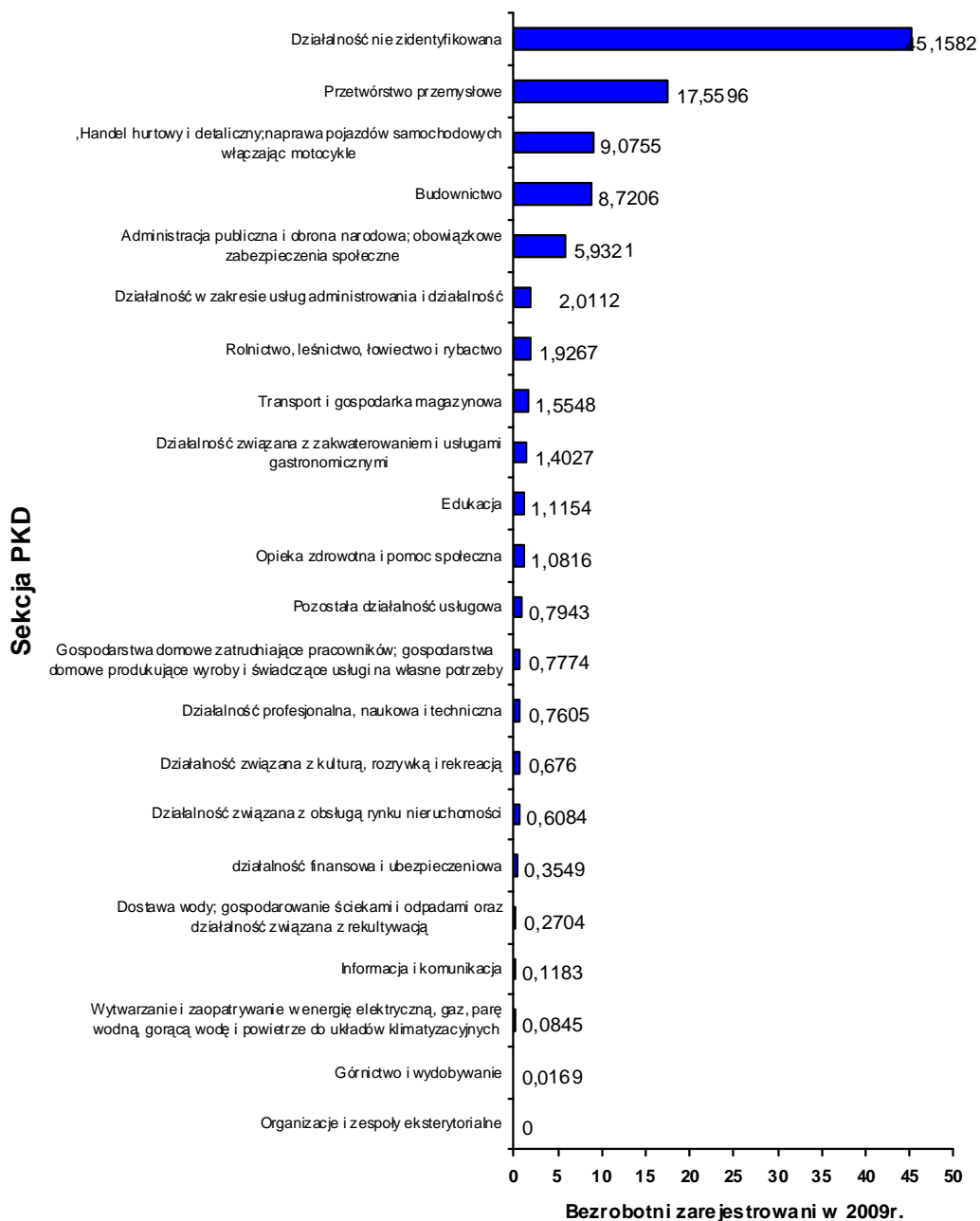
1. handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
2. budownictwo,
3. administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.

Do sekcji generującej w znacznej liczbie bezrobocie zaliczyć należy ponadto:

1. przetwórstwo przemysłowe,
2. edukację.

Struktura bezrobotnych według PKD w powiecie ełckim w 2010r.

■ Sekcja PKD

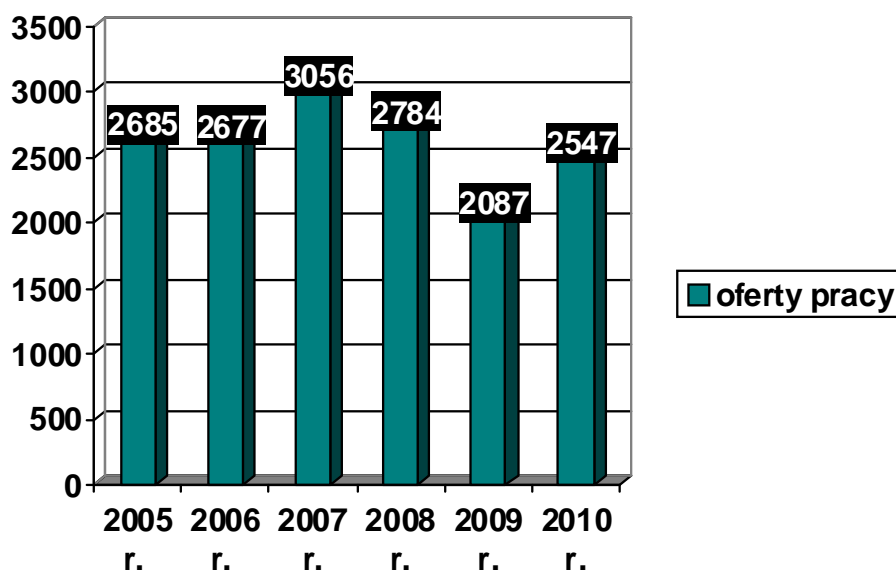


2. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW

W warunkach dokonujących się przemian na polskim rynku pracy analiza popytu na pracę rozumiana jako zapotrzebowanie gospodarki na potencjał ludzi zdolnych do pracy, stanowi wyjątkowo cenne źródło informacji nie tylko dla uczestników lokalnego rynku pracy, ale i dla władz samorządowych, które mają możliwość podejmowania konkretnych działań w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej.

W drugim półroczu roku 2010 r. pośrednicy pracy pozyskali lub przyjęli zgłoszenia 893 miejsca pracy dla bezrobotnych i osób poszukujących pracy. W odniesieniu do pierwszego półroczu 2010 r. liczba ofert pracy będących w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy zmalała o 761 ofert pracy.

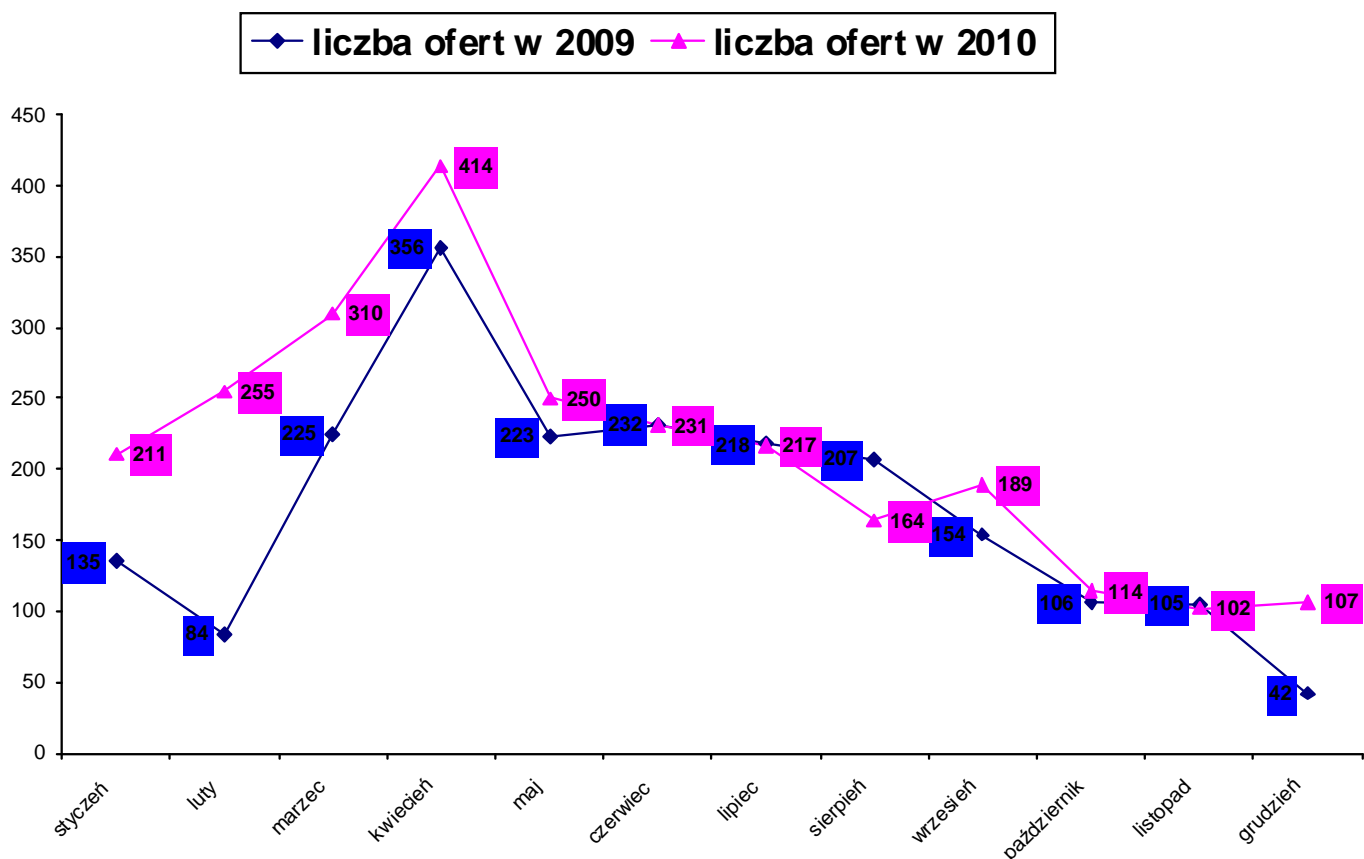
Liczba ofert pracy w latach 2005 - 2010



Z powyższego wykresu wynika, iż względem 2009 roku pośrednicy pracy przyjęli o 460 ofert pracy więcej. Natomiast porównując do 2008 r. liczba ta zmalała o 237 oferty.

Poniższy wykres obrazuje natomiast jak wyglądał napływ ofert pracy w poszczególnych miesiącach w latach 2009 i 2010. Oferty wpływały nieregularnie, najwięcej ich było w miesiącu

kwietniu – aż 414, w dalszej kolejności w marcu – 310 ofert pracy. Najmniej natomiast ofert pracy wpłynęło w miesiącu listopadzie – 102 oferty.



W 2010 roku sytuacja dotycząca napływu ofert pracy jest podobna do sytuacji z ubiegłego roku, bowiem w dwóch ostatnich latach (2009 – 2010) liczba ofert pracy w drugim półroczu zarówno w sektorze prywatnym i publicznym jest niższa niż w pierwszym półroczu.

W poniższej tabeli zamieszczono dane dotyczące liczby wszystkich ofert pracy zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Ełku w latach 2009 i 2010 z podziałem na oferty pracy z sektora prywatnego i z sektora publicznego. W ubiegłym roku do urzędu wpłynęło 2547 ofert pracy.

Okresy	Oferty pracy w 2010 r.			
	ogółem	przyrost / spadek w odniesieniu do półrocza / roku 2009	z tego	
			z sektora prywatnego	z sektora publicznego
2010 r.	2547	460	1580	967
I półrocze	1654	-332	965	689
II półrocze	893	61	615	278

Główną pozycję w strukturze zgłoszonych ofert pracy stanowiły przede wszystkim oferty pracy subsydiowanej. W drugim półroczu 2010 r. z inicjatywy urzędu utworzonych zostało 611 miejsc pracy subsydiowanej, tj. o 676 miejsc mniej niż w pierwszym półroczu 2010 r. Duża część ofert w 2010 roku dotyczyła prac sezonowych – 653 oferty.

Analiza ofert według grup zawodowych wskazuje, że aż 50,6 % wszystkich ofert zaadresowanych było do bezrobotnych mających zawód zakwalifikowany do grup 5 - 8, czyli do osób bezrobotnych posiadających kwalifikacje na poziomie wykształcenia zasadniczego zawodowego.

Zestawienie ofert pracy według grup zawodowych w latach 2009 i 2010

Grupy zawodów	Liczba ofert pracy 30.06.2010	Liczba ofert pracy 31.12.2010	Wzrost/ spadek (2:1)
	1	2	3
0 Bez zawodu	0	0	0
1 Parlamentarzyści	11	2	-9
• Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy	0	0	0
• Kierownicy dużych i średnich organizacji	8	1	-7
• Kierownicy małych przedsiębiorstw	3	1	-2

Grupy zawodów	Liczba ofert pracy 30.06.2010	Liczba ofert pracy 31.12.2010	Wzrost/ spadek (2:1)
2 Specjaliści	62	68	6
• Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	8	1	-7
• Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	7	5	-2
• Specjaliści szkolnictwa	18	34	16
• Pozostali specjaliści	29	28	-1
3 Technicy i inny średni personel	198	96	-102
• Średni personel techniczny	23	9	-14
• Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	8	85	77
• Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	10	0	-10
• Pracownicy pozostałych specjalności	157	2	-155
4 Pracownicy biurowi	197	124	-73
• Pracownicy obsługi biurowej	180	124	-56
• Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	17	0	-17
5 Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	309	215	-94
• Pracownicy usług osobistych i ochrony	99	104	5
• Modelki sprzedawcy i demonstratorzy	210	111	-99

Grupy zawodów	Liczba ofert pracy 30.06.2010	Liczba ofert pracy 31.12.2010	Wzrost/ spadek (2:1)
6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	5	4	-1
• Rolnicy	1	4	3
• Orodnicy,	3	0	-3
• Leśnicy i rybacy	1	0	-1
• Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0	0	0
7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	229	156	-73
• Górniczy i robotnicy budowlani	109	64	-45
• Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	13	19	6
• Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	107	73	-34
8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	111	77	-34
• Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	39	25	-14
• Operatorzy i monterzy maszyn	22	13	-9
• Kierowcy i operatorzy pojazdów	50	39	-11
9 Pracownicy przy pracach prostych	532	151	-381
• Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	359	20	-339
• Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	18	6	-12
• Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	155	125	-30
Razem	1654	893	-761

Jak wynika z powyższej tabeli, aż 24,1 % wszystkich ofert pracy skierowanych było do pracowników usług osobistych i sprzedawców (grupa 5). Tylko z 24,6 % ogółu ofert mogli skorzystać bezrobotni posiadający zawody zakwalifikowane do 3 i 4 grupy, a więc na poziomie wykształcenia średniego. Najmniej ofert – 7,8 % skierowanych było do bezrobotnych posiadających wyższe wykształcenie (zawody z grupy 1 i 2).

Biorąc pod uwagę oferty pracy zgłoszone w II półroczu 2010 roku według sekcji PKD to prawie 1/4 stanowią oferty z sektora handlu hurtowego i detalicznego; naprawa pojazdów samochodowych wyłączając motocykle (168 ofert), niewiele mniej z sektora budownictwa – 16,1 % tj. 144 oferty pracy.

Lp.	Sekcja PKD	Oferty pracy zgłoszone w II półroczu 2010 r.
1.	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, wyłączając motocykle	168
2.	Budownictwo	144
3.	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	138
4.	Przetwórstwo przemysłowe	110
5.	Edukacja	89
6.	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	40
7.	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	38
8.	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	33

Poniżej przedstawiono ranking 10 zawodów, dla których w II półroczu 2010 r. zgłoszono najwięcej ofert pracy:

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba ofert pracy w II półroczu 2010 r.
1.	411004	Technik prac biurowych	68
2.	515303	Robotnik gospodarczy	68

3.	522301	Sprzedawca	58
4.	931301	Robotnik budowlany	46
5.	334306	Technik administracji	33
6.	941201	Pomoc kuchenna	30
7.	711601	Brukarz	22
8.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	21
9.	412001	Sekretarka	15
10.	711202	Murarz	14

Na liście zawodów, dla których zgłoszono najwięcej ofert, pierwsze miejsce zajmują **technicy prac biurowych i robotnicy gospodarczy**, dla których wpłynęło po 68 ofert pracy w II półroczu 2010 r. Natomiast pierwsze miejsce wśród zawodów robotniczych zajmuje **robotnik budowlany – 46** ofert.

3. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy to kluczowe zadanie niniejszej analizy.

Wskaźnik intensywności deficytu (nadwyżki) zawodów to wskaźnik, dzięki któremu można dokonać pełniejszego rozpoznania sytuacji na lokalnym rynku pracy. Określa on bowiem udział średniej miesięcznej liczby ofert pracy zgłoszonych przez pracodawców do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Niedostosowanie systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy powoduje powstawanie zawodów, na które jest większe lub mniejsze zapotrzebowanie ze strony pracodawców tzw.:

- **zawodów „nadwyżkowych”**, w których liczba zarejestrowanych bezrobotnych oraz poszukujących pracy jest wyższa niż zgłaszane zapotrzebowanie przez pracodawców w postaci proponowanych ofert pracy
- **zawodów „deficytowych”**, w których liczba bezrobotnych i poszukujących pracy nie zaspakaja potrzeb pracodawców, tzn. występuje przewaga ofert pracy nad możliwością zatrudnienia pracownika z odpowiednimi kwalifikacjami.

W celu ustalenia zawodów nadwyżkowych i deficytowych, występujących na rynku pracy powiatu ełckiego, posłużono się **wskaźnikiem intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów k**

$W_{n,l}^k = \frac{\bar{O}_l^k}{\bar{B}_l^k}$ gdzie: \bar{O}_l^k to średnia miesięczna liczba ofert pracy w zawodzie k w 2010 roku, przy

czym wielkość tą obliczono według wzoru $\bar{O}_l^k = \frac{\sum_{i=1}^{12} O_i^k}{12}$

a \bar{B}_l^k to średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w 2010 roku,

przy czym wielkość tą obliczono według wzoru $\bar{B}_l^k = \frac{\sum_{i=1}^{12} B_i^k}{12}$

O_i^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w i – tym miesiącu w zawodzie k

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

- a) $W_{n,l}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe, tj. te na które występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie
- b) $0,9 \leq W_{n,l}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone, tj. wykazujące równowagę na rynku pracy
- c) $W_{n,l}^k > 1,1$ to zawody deficytowe, tj. na które występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w danym zawodzie.

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Oznacza to, że w badanym okresie było więcej ofert pracy aniżeli zarejestrowanych bezrobotnych. Zawody deficytowe to takie, gdzie wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów jest większy od 1,1. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych wykazuje, że zawody deficytowe w naszym powiecie pochodzą w większości z grup 7, 8 i 9. Wymienić tu należy 25 zawodów znaczących, w których wskaźnik intensywności przekraczał wielkość 1,5.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności deficytu zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej	
262101	Archiwista	1,5000	0,1667	-1,3333	9,0000
314401	Kontroler jakości produktów spożywczych	0,5000	0,1667	-0,3333	3,0000

332101	Agent ubezpieczeniowy	0,6667	0,3333	-0,3333	2,0000
332302	Zaopatrzeniowiec	0,6667	0,3333	-0,3333	2,0000
334390	Pozostali pracownicy administracji i sekretarze biura zarządu	0,5000	0,1667	-0,3333	3,0000
411004	Technik prac biurowych	11,3333	5,3333	-6,0000	2,1250
411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	0,5000	0,1667	-0,3333	3,0000
412001	Sekretarka	2,5000	0,6667	-1,8333	3,7500
422603	Rejestratorka medyczna	1,0000	0,1667	-0,8333	6,0000
431102	Fakturzystka	0,3333	0,1667	-0,1667	2,0000
515102	Intendent	0,8333	0,1667	-0,6667	5,0000
523002	Kasjer handlowy	1,0000	0,1667	-0,8333	6,0000
524502	Sprzedawca w stacji paliw	1,3333	1,0000	-0,3333	1,3333
531190	Pozostali opiekunowie dziecięcy	0,3333	0,1667	-0,1667	2,0000
531202	Asystent nauczyciela przedszkola	0,8333	0,1667	-0,6667	5,0000
711101	Konserwator budynków	0,8333	0,5000	-0,3333	1,6667
752290	Pozostali stolarze meblowi i pokrewni	0,5000	0,1667	-0,3333	3,0000
811105	Operator koparko-ładowarki	0,3333	0,1667	-0,1667	2,0000
818990	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	1,3333	0,3333	-1,0000	4,0000
832203	Kierowca samochodu osobowego	0,8333	0,6667	-0,1667	1,2500
912202	Operator myjni	0,5000	0,1667	-0,3333	3,0000
921201	Pomocniczy robotnik przy hodowli zwierząt	0,3333	0,1667	-0,1667	2,0000
941201	Pomoc kuchenna	5,0000	2,8333	-2,1667	1,7647
962906	Woźny	1,1667	1,0000	-0,1667	1,1667
962990	Pozostali pracownicy przy pracach prostych	2,1667	0,6667	-1,5000	3,2500

	gdzie indziej niesklasyfikowani				
--	------------------------------------	--	--	--	--

Przeprowadzając powyższą analizę należy zwrócić uwagę na zawody, w których wskaźnik intensywności deficytu jest maksymalny (MAX). Został on osiągnięty ponieważ w ewidencji osób bezrobotnych w PUP w Ełku, nie było w tym okresie zarejestrowanych osób posiadających zawód na który zgłoszono zapotrzebowanie wolnego miejsca pracy. W takim przypadku wpłynięcie nawet pojedynczej oferty pracy spowodowało ustawienie MAX wartości wskaźnika. Świadczy to o braku osób z danymi kwalifikacjami, czyli albo są to zawody, w których bardzo łatwo jest znaleźć zatrudnienie i jest ono stabilne lub są to zawody mało popularne, a w związku z tym brak osób zainteresowanych podjęciem nauki i w późniejszym czasie zatrudnienia w tym kierunku. Potwierdza to sytuację zdecydowanego deficytu w tym zawodzie czyli brak możliwości zrealizowania oferty pracy. Dotyczy to 74 zawodów i specjalności, 10 z zawodów z maksymalnym wskaźnikiem deficytowości i liczbą zgłoszonych ofert pracy przedstawia poniższa tabela.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności deficytu zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej	
216601	Grafik komputerowy DTP	0,1667	0,0000	-0,1667	MAX
232006	Nauczyciel przedmiotów zawodowych technicznych	0,6667	0,0000	-0,6667	MAX
234103	Nauczyciel informatyki w szkole podstawowej	0,1667	0,0000	-0,1667	MAX
241308	Specjalista do spraw ubezpieczeń społecznych	0,1667	0,0000	-0,1667	MAX
242403	Specjalista do spraw szkoleń	0,1667	0,0000	-0,1667	MAX
243107	Specjalista do spraw reklamy	0,1667	0,0000	-0,1667	MAX

324002	Technik weterynarii	0,3333	0,0000	-0,3333	<i>MAX</i>
334201	Sekretarz sądowy	0,3333	0,0000	-0,3333	<i>MAX</i>
411003	Pracownik kancelaryjny	1,3333	0,0000	-1,3333	<i>MAX</i>
821390	Pozostali monterzy sprzętu elektronicznego	1,8333	0,0000	-1,8333	<i>MAX</i>

Analizując powyższe dane należy zaznaczyć, że na pewne oferty pracy mogą zgłaszać się osoby posiadające pokrewny lub inny zawód i podjąć pracę po wcześniejszym przeszkoleniu. Część ofert pracy dotyczących zawodów deficytowych wymaga od potencjalnych kandydatów do pracy oprócz odpowiedniego wykształcenia, stażu i doświadczenia. Takie wymogi sformułowane są przez pracodawców. Należy również podkreślić fakt, że nie wszyscy pracodawcy poszukują pracowników za pośrednictwem urzędu pracy. Ponadto część osób posiadających wysokie kwalifikacje, na które istnieje duże zapotrzebowanie na rynku pracy, poszukuje zatrudnienia na własną rękę.

W przypadku niektórych zawodów o jego deficytowości decydować może fakt, iż stosunkowo duża liczba zgłoszonych ofert pracy wynika z tego, iż pracodawcom z różnych powodów ciężko jest znaleźć odpowiednich kandydatów i swoje zapotrzebowanie regularnie powtarzają, dotyczy (np. zawodu sprzedawcy).

Z punktu widzenia równowagi na rynku pracy najlepsza sytuacja występuje wtedy, gdy wskaźnik intensywności znajduje się w przedziale pomiędzy 0,9 a 1,1. Oznacza to, że zawody te są w **równowadze**, a popyt na siłę roboczą równoważy się z podażą.

Badanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych wykazało, że 26 zawodów zaliczyć należy do zawodów **zrównoważonych na rynku pracy**.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności deficytu zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej	
212004	Statystyk	0,1667	0,1667	0,0000	<i>1,0000</i>
235914	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	0,3333	0,3333	0,0000	<i>1,0000</i>

242307	Specjalista do spraw kadr	0,3333	0,3333	0,0000	1,0000
243305	Specjalista do spraw sprzedaży	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
261901	Asystent prawny	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
264201	Dziennikarz	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
323090	Pozostali praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
325101	Asystentka stomatologiczna	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
331203	Referent (asystent) bankowości	0,6667	0,6667	0,0000	1,0000
334306	Technik administracji	5,5000	6,0000	0,5000	0,9167
343301	Bibliotekarz	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
343901	Animator kultury	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
343990	Pozostały średni personel w zakresie działalności artystycznej i kultury gdzie indziej niesklasyfikowany	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
515303	Robotnik gospodarczy	11,3333	10,5000	-0,8333	1,0794
524301	Akwizytor	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
541306	Portier	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
722313	Tokarz / frezer obrabiarek sterowanych numerycznie	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
723308	Mechanik maszyn rolniczych	0,3333	0,3333	0,0000	1,0000
723401	Mechanik pojazdów jednośladowych	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
752190	Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	0,5000	0,5000	0,0000	1,0000
754401	Pracownik deratyzacji, dezynfekcji i	0,3333	0,3333	0,0000	1,0000

	dezynsekcji				
814301	Operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
814302	Operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury	0,3333	0,3333	0,0000	1,0000
834204	Operator sprzętu ciężkiego	0,8333	0,8333	0,0000	1,0000
921401	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
962905	Szatniarz	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Zawody nadwyżkowe to takie, gdzie wskaźnik deficytu (nadwyżki) zawodów jest mniejszy od 0,9.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności deficytu zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej	
232001	Nauczyciel/ instruktor praktycznej nauki zawodu	0,3333	0,5000	0,1667	0,6667
233006	Nauczyciel historii	0,1667	0,3333	0,1667	0,5000
241103	Specjalista do spraw rachunkowości	0,1667	0,3333	0,1667	0,5000
241304	Specjalista bankowości	1,0000	1,3333	0,3333	0,7500
311104	Technik geodeta	0,1667	0,3333	0,1667	0,5000
311209	Technik urządzeń sanitarnych	0,1667	1,0000	0,8333	0,1667
325601	Ratownik medyczny	0,1667	2,8333	2,6667	0,0588
325905	Opiekunka dziecięca	1,3333	2,6667	1,3333	0,5000

331301	Księgowy	0,5000	1,6667	1,1667	0,3000
351203	Technik informatyk	0,3333	7,3333	7,0000	0,0455
431101	Asystent do spraw księgowości	0,6667	0,8333	0,1667	0,8000
441203	Listonosz	0,1667	0,3333	0,1667	0,5000
512001	Kucharz	1,3333	12,6667	11,3333	0,1053
513202	Barman	1,1667	1,3333	0,1667	0,8750
514101	fryzjer	0,6667	4,6667	4,0000	0,1429
522301	Sprzedawca	9,6667	46,8333	37,1667	0,2064
524902	Doradca klienta	0,1667	0,3333	0,1667	0,5000
711202	Murarz	2,3333	30,1667	27,8333	0,0773
711601	Brukarz	3,6667	4,8333	1,1667	0,7586
712303	Tynkarz	1,5000	3,0000	1,5000	0,5000
713203	Lakiernik samochodowy	0,3333	0,5000	0,1667	0,6667
722206	Ślusarz narzędziowy	0,1667	0,6667	0,5000	0,2500
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	2,3333	12,8333	10,5000	0,1818
741103	Elektryk	0,3333	0,6667	0,3333	0,5000
818204	Palacz kotłów centralnego ogrzewania gazowych	0,1667	0,3333	0,1667	0,5000
818205	Palacz kotłów centralnego ogrzewania wodnych rusztowych	0,5000	0,6667	0,1667	0,7500
821902	Monter mebli	0,3333	0,5000	0,1667	0,6667
833203	Kierowca samochodu ciężarowego	3,5000	8,5000	5,0000	0,4118
911207	Sprzątaczką biurowa	2,3333	7,0000	4,6667	0,3333
931301	Robotnik budowlany	7,6667	19,8333	12,1667	0,3866

Nadwyżka wielu zawodów może wynikać z sezonowości charakteru prac np. robotnik budowlany.

Powyższa analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w ujęciu zawodów i specjalności jest najlepszym obrazem do śledzenia danego zawodu na lokalnym rynku pracy, określa bowiem średnio miesięczne wskaźniki oraz relacje pomiędzy nimi.

Z powyższego wynika zatem, iż w ramach jednej grupy zawodowej mogą być zarówno zawody deficytowe, zrównoważone jak i nadwyżkowe (tak jak w grupie 7 czy 3). Trudno jest więc określić jakie grupy zawodowe są najbardziej narażone na brak zatrudnienia lub też odwrotnie wśród których grup najłatwiej jest znaleźć pracę.

Omawiając zawody deficytowe i nadwyżkowe należy nadmienić, iż dane PUP w Ełku, które zostały wykorzystane do sporządzenia niniejszego raportu, nie do końca przedstawiają rzeczywisty obraz sytuacji na lokalnym rynku pracy. Bowiem w zbiorach urzędu od lat figurują osoby bezrobotne legitymujące się różnymi zawodami, których jednak nie mogą wykonywać, m.in. ze względu na swój stan zdrowia. Poza tym część zawodów zaliczonych do deficytowych czy nadwyżkowych związana jest niewątpliwie z sezonowością ich wykonywania. Dlatego też na dzień dzisiejszy zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ełckim różnią się od zawodów, które można było zaliczyć do tych grup na koniec roku.

WNIOSKI

Prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala dostrzec tendencje jakie występują na obszarze rynku pracy w powiecie ełckim. Wyniki monitoringu opisują aktualną sytuację na rynku pracy, ale nie posiadają elementów szczegółowej prognozy. Mają charakter diagnostyczny, a więc dla potrzeb edukacji mogą być niewystarczające.

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala na określenie aktualnych potrzeb rynku pracy. Należy jednak pamiętać, że skupiają się one nie tylko na konkretnych kwalifikacjach zawodowych, zdobytych w systemie szkolnym czy na kursach doksztalających, ale także na dodatkowych umiejętnościach o charakterze uniwersalnym, tj. planowanie ścieżki własnego rozwoju zawodowego, elastycznego podejścia do oczekiwań pracodawców, uwzględniania konieczności kilkakrotnej reorientacji zawodowej na przestrzeni całej kariery zawodowej. Częstym zjawiskiem jest podejmowanie pracy nie w zawodzie wyuczonym, ale pokrewnym. Obecnie większość osób pracuje w zawodach, w których może tylko w części wykorzystać wyuczone umiejętności i wiedzę. Ważnymi dla lokalnego rynku pracy czynnikami stają się zatem przede wszystkim:

- jakościowy rozwój zasobów ludzkich;
- rozwijanie systemu edukacji, szkoleń i poradnictwa zawodowego;
- prowadzenie polityki spójności między rynkiem pracy a profilem oferty dydaktycznej,
- rozwijanie i wspomaganie sektora usług,
- wspomaganie samozatrudnienia,
- wyrównywanie szans kobiet, osób niepełnosprawnych oraz osób w podeszłym wieku,
- kreowanie i prowadzenie lokalnej polityki przeciwdziałania bezrobociu,
- monitorowanie potrzeb pracodawców w zakresie zasobów ludzkich skoordynowane z systemem edukacji.

Reasumując podkreślić należy fakt, że przeprowadzona analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych nie w pełni odzwierciedla rzeczywistą sytuację na rynku pracy. Odnosi się jedynie do bezrobocia rejestrowanego, obejmuje oferty pracy zgłaszane tylko do powiatowego urzędu pracy, a pracodawcy korzystają z różnych źródeł pozyskiwania pracowników. Dlatego też nie może być jedynym źródłem pomocnym przy określaniu kierunków kształcenia zawodowego

czy szkoleń. Szczegółowe wnioski dotyczące monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych za 2010 rok będzie można sformułować dopiero po opracowaniu drugiej części raportu tzw. prognostycznej, w oparciu o wyniki badań z popytu na pracę oraz badania o absolwentach szkół wyższych. Wynika to z definicji monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, który należy rozumieć jako proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy.

Opracowała:

Izabela Korenkiewicz